

Peiling veiligheid

Inwonerspanel gemeente Steenwijkerland

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 308 48 00
www.ioresearch.nl

Rapportnummer

2022/309

Datum

december 2022

Opdrachtgever

Gemeente Steenwijkerland

Auteurs

Dewi Hollander
Wietse van Engeland

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Steenwijkerland gaat een nieuw veiligheidsplan maken. Daarvoor maakt de gemeente gebruik van informatie over de veiligheid in Steenwijkerland, bijvoorbeeld afkomstig van de politie. Daarnaast is de gemeente ook benieuwd hoe veilig de inwoners zich voelen in Steenwijkerland en de eigen buurt. Met behulp van een peiling in het inwonerspanel van de gemeente Steenwijkerland is dit onderzocht.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en geslacht zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen in de bevolking van de gemeente Steenwijkerland. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Hierdoor wordt er voorkomen dat een bepaalde groep inwoners, bijvoorbeeld jongere of oudere inwoners, oververtegenwoordigd is in het onderzoek. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Steenwijkerland.

Als de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

Methode en respons

Voor het onderzoek is een peiling gehouden in het inwonerspanel Steenwijkerland. Het panel bestaat uit 1.393 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Steenwijkerland die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente.

De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek. De vragenlijst kon worden ingevuld van 17 november tot en met 27 november 2022. Er is één herinneringsmail gestuurd.

Voor dit onderzoek zijn alle 1.393 panelleden uitgenodigd, 666 leden hebben de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 48 procent. Dit is voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

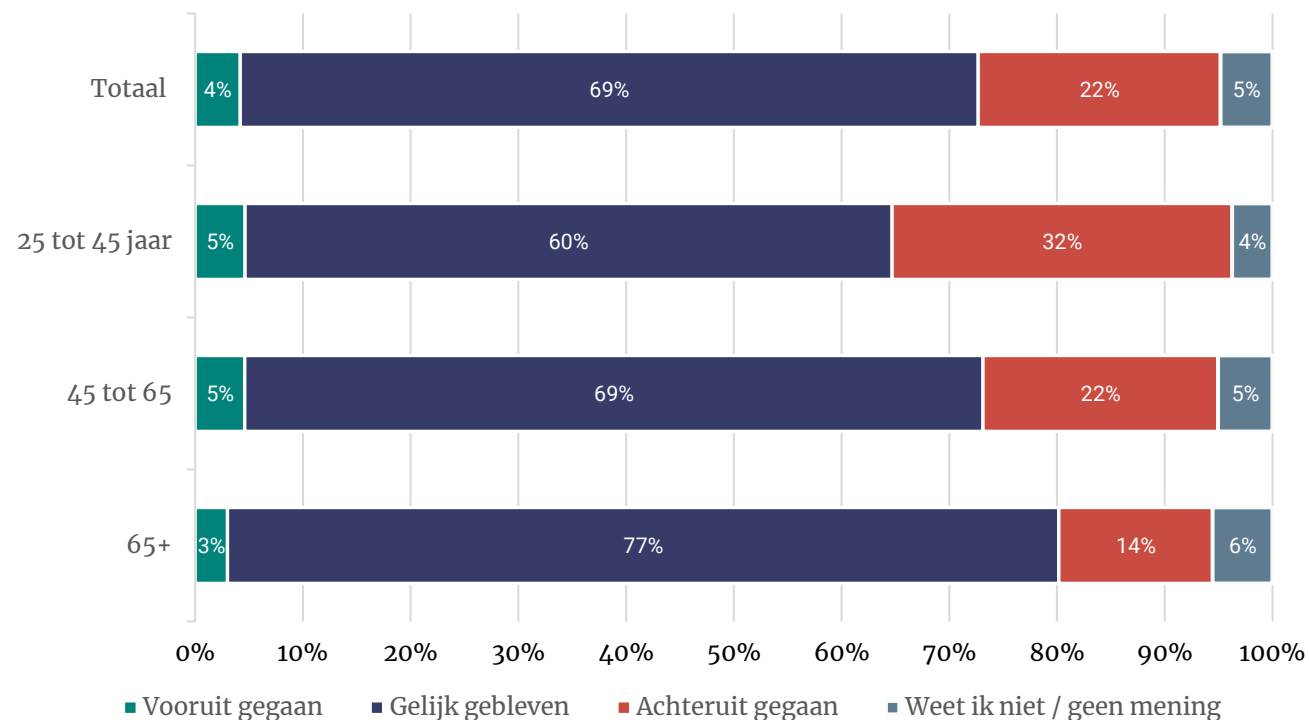
Ontwikkeling veiligheid

Meeste inwoners vinden de veiligheid van de buurt gelijk gebleven

Ongeveer 7 op de 10 inwoners van Steenwijkerland vinden dat de veiligheid van de buurt het afgelopen jaar gelijk is gebleven. Een op de vijf is van mening dat de veiligheid achteruit is gegaan. Slechts 4 procent merkt een verbetering van de veiligheid op. Per saldo zien dus meer inwoners een verslechtering dan een verbetering van de veiligheid.

Er zijn verschillen in leeftijd. Inwoners tussen de 25 en 45 jaar zijn het meest negatief: bijna een derde vindt de veiligheid achteruit gegaan. Bij inwoners tussen de 45 en 65 jaar, en 65-plussers is dat aandeel een stuk kleiner (respectievelijk 22% en 14%).

Figuur 1 – Vindt u dat de veiligheid van de buurt waarin u woont het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

(On)veilige locaties (1/2)

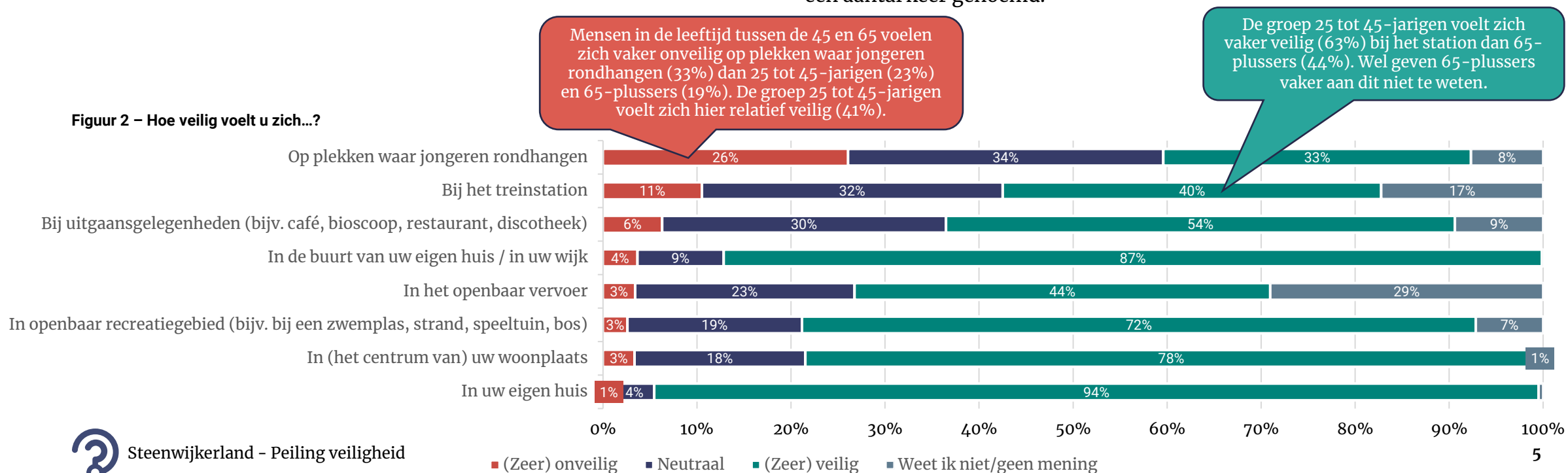
Onveilig gevoel vooral op plekken waar jongeren rondhangen

We vroegen inwoners op welke plekken zij zich veilig of onveilig voelen. Een kwart van de inwoners voelt zich onveilig op plekken waar jongeren rondhangen. Slechts een derde laat weten zich daar veilig te voelen. Ook geeft een op de tien inwoners aan zich niet veilig te voelen bij het treinstation. Uitgaansgelegenheden (6%) en in de eigen buurt (4%) worden in mindere mate genoemd als onveilige locaties.

De meeste inwoners van Steenwijkerland voelen zich (zeer) veilig in hun eigen huis (94%), in de eigen buurt (87%), in het centrum (78%) en in openbaar recreatiegebied (72%).

Verder geeft een kwart aan dat er nog andere plekken zijn in de gemeente waar zij zich onveilig voelen. Zij beschrijven in de toelichting een aantal verschillende locaties. Het gaat met name om onverlichte voet- en fietspaden en parken. Ook parkeergarages en bij pinautomaten worden een aantal keer genoemd.

Figuur 2 – Hoe veilig voelt u zich...?

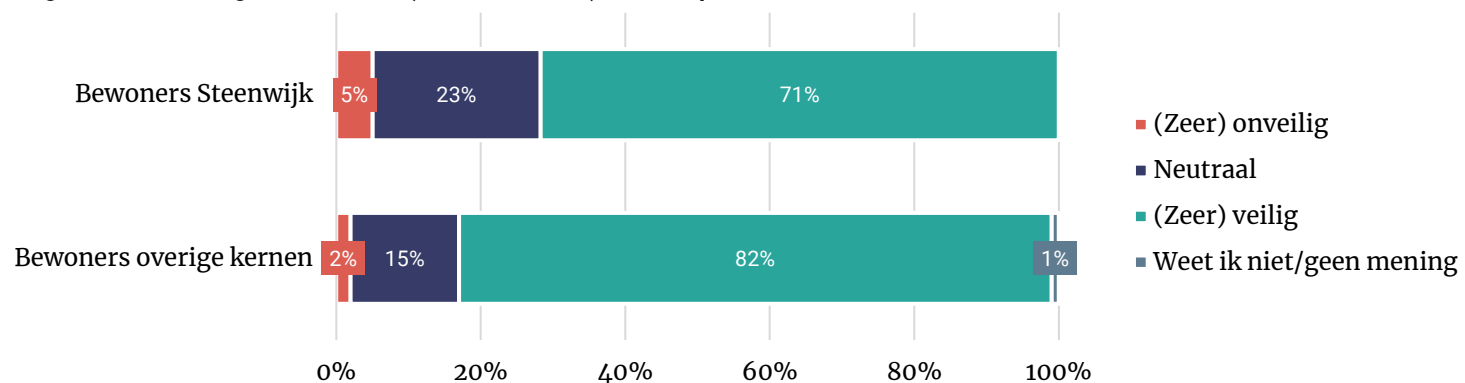

(On)veilige locaties (2/2)

In (het centrum van) uw woonplaats

Er zijn verschillen tussen hoe veilig bewoners van Steenwijk zich voelen in het centrum van hun woonplaats en bewoners uit de overige kernen van Steenwijkerland. Een groter aandeel van de bewoners van de overige kernen voelt zich (zeer) veilig in het centrum van de woonplaats. Vice versa voelen meer inwoners uit Steenwijk zich neutraal (23% tegenover 15%), of (zeer) onveilig (resp. 5% tegenover 2%).

Figuur 2 – Hoe veilig voelt u zich in (het centrum van) uw woonplaats?

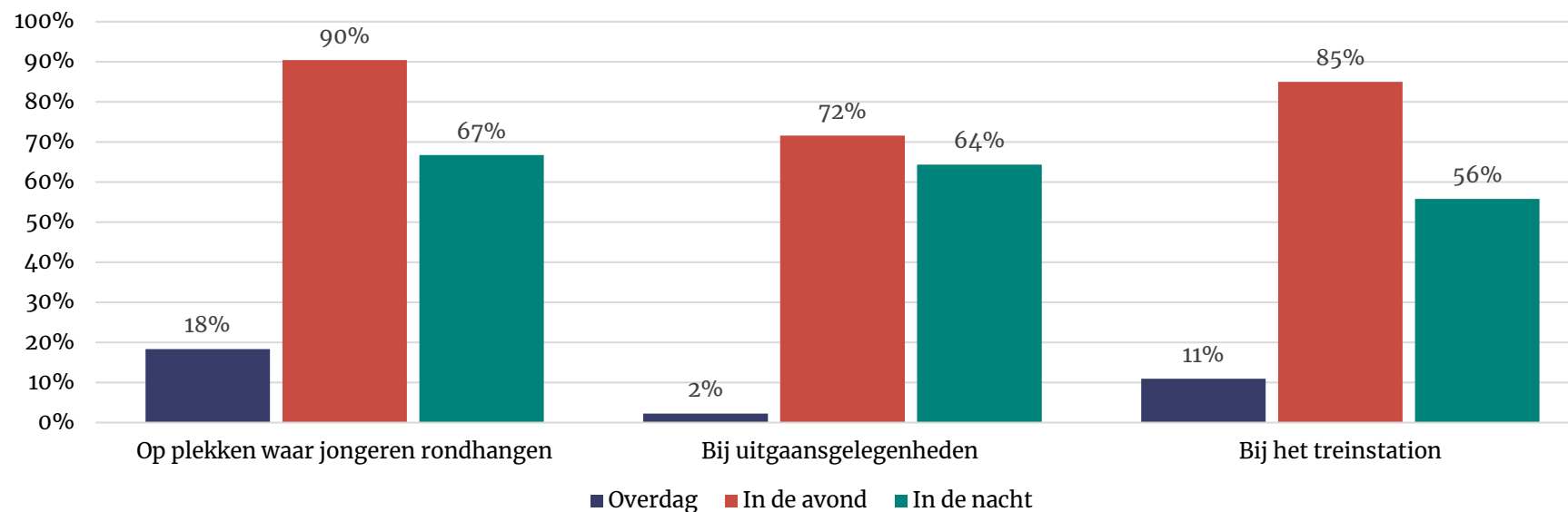
(On)veilige momenten

Meeste inwoners voelen zich 's avonds onveilig

Van de drie plekken waar inwoners zich het meest onveilig voelen, is ook bekeken op welk moment van de dag dit met name geldt. Bijna alle inwoners die zich onveilig voelen op plekken waar jongeren rondhangen, voelen zich met name 's avonds (90%) daar onveilig. Twee derde voelt zich hier ook 's nachts onveilig. Een op de vijf heeft ook overdag een onveilig gevoel. Ook voor treinstations en uitgaansgelegenheden geldt dat inwoners zich er vooral in de avond en nacht onveilig voelen.

Figuur 3 – Op welk moment van de dag voelt u zich (zeer) onveilig op deze plekken? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: inwoners die aangeven zich onveilig te voelen op plek.

Redenen onveilig gevoel

Inwoners van Steenwijkerland geven verschillende redenen waarom zij zich op voorgaande plekken onveilig voelen. Een greep uit de antwoorden:

Groepen of jongeren

‘Omdat een groep altijd intimiderend is als jij alleen bent. Vooral in het donker.’

‘Dreigende stemming en gefluister’

‘Ik heb de indruk dat rondom rondhangende jeugd soms drugsgerelateerde activiteit is (snel verschijnende en weer verdwijnende auto's etc.). Ik ben bang om per toeval betrokken te raken bij escalerende deals of iets dergelijks en ben bang dat mijn kinderen daar ongewild bij betrokken raken.’

‘Rondhangende jongeren en wietgeur’

‘Onzekerheid over hoe een groep zich gaat gedragen’

‘Soms worden er vreemde dingen tegen je gezegd bij langslopen. Provocerend gedrag.’

‘Ziet niet goed wie je tegen komt en welke intenties iemand heeft’

‘Weinig mensen. Je bent er vaak alleen. Op hangplekken krijg je vaak ongevraagd commentaar.’

‘Omdat er dan te weinig ander mensen op straat en omgeving zijn of in de trein te weinig medepassagiers of op het perron. Soms hebben de jongeren drank op.’

Verkeer

‘Reden aan gegeven. Slecht verlichte Veneweg, te hard rijdende auto's waardoor je nu in het donker niet langs de weg kunt lopen’

‘Omdat het verkeer redelijk snel daar rijdt en de straat verlichting er te weinig is.’

Omgeving en overig

‘Sfeer en slechte verlichting’

‘Veel onbekende mensen. Daarnaast zijn er in de nacht veel toeristen op straat die overlast bezorgen.’

‘Weinig andere mensen en schaarse verlichting’

‘Voornamelijk door loslopende honden’

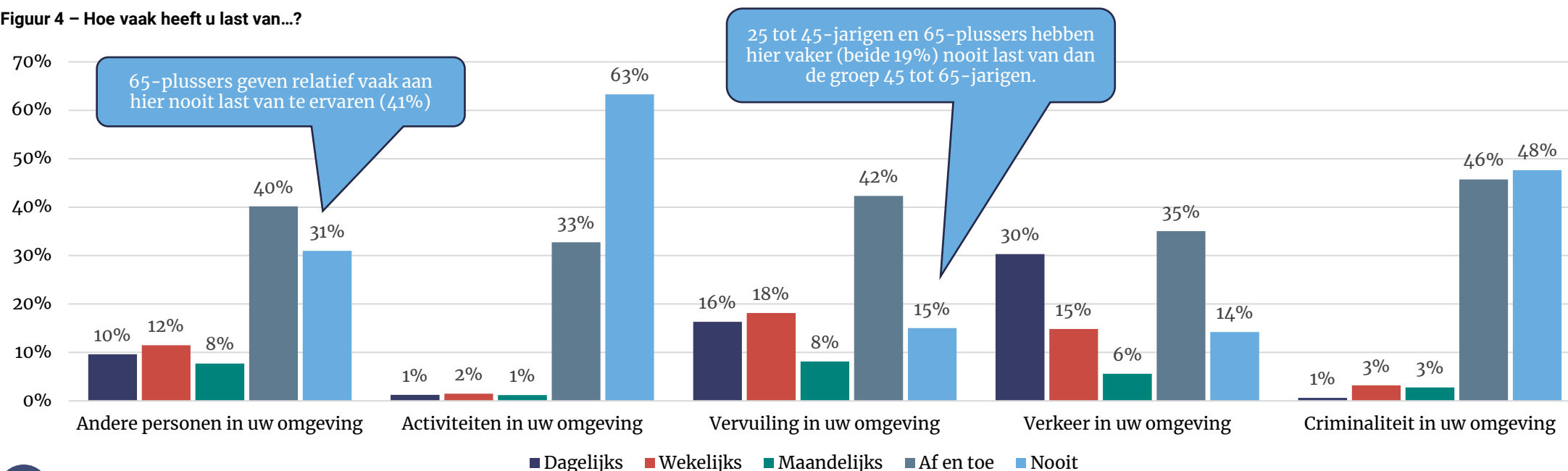
Vormen van overlast

Inwoners ervaren meeste overlast van verkeer en vervuiling

Iets minder dan een op de drie inwoners zegt dagelijks overlast te ervaren van verkeer in de omgeving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om hard of onveilig rijden. Nog eens 15 procent geeft aan dat dit wekelijks het geval is. Ook vervuiling in de omgeving (denk aan: zwerfafval, hondenpoep) veroorzaakt overlast: 16 procent ervaart dit op dagelijkse basis, en 18 procent wekelijks.

De meeste inwoners hebben geen last van activiteiten in de omgeving (bijvoorbeeld markten, evenementen en horeca). Een op de drie laat weten dat dit af en toe het geval is, bijna twee derde zegt hier nooit last van te hebben. Ook criminaliteit veroorzaakt weinig overlast. Ruim vier op de tien inwoners zeggen hier af en toe overlast van te ervaren, bijna de helft heeft hier nooit last van.

Figuur 4 – Hoe vaak heeft u last van...?

Betrokkenheid buurtgenoten

Merendeel vindt buurtgenoten betrokken bij de buurt

De meeste inwoners van Steenwijkerland zijn het eens met de stelling dat zijn of haar buurtbewoners betrokken zijn bij de buurt (57%). Ook zegt meer dan de helft dat buurtgenoten zich verantwoordelijk voelen (55%). Verder vinden meer dan zes op de tien inwoners dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Wel lijken oudere bewoners hier positiever over dan jongere inwoners, zie groene kaders.

Bewoners van de overige kernen zijn het vaker eens met alle drie de stellingen, dan inwoners uit Steenwijk.

Inwoners tussen de 25 en 45 jaar zijn het hier vaker mee oneens (23%) dan 65-plussers (13%). Ook met deze stelling zijn de bewoners van de overige kernen het vaker eens (60%) dan bewoners van Steenwijk (47%).

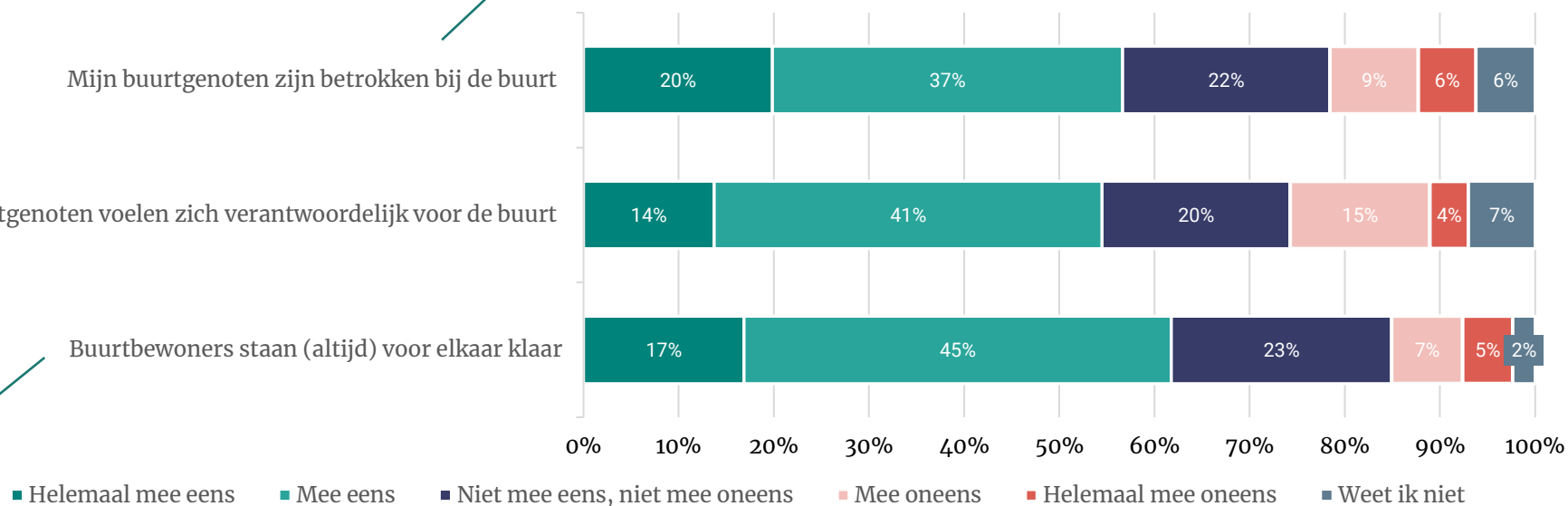
Mijn buurtgenoten voelen zich verantwoordelijk voor de buurt

Over deze stelling zijn jongere bewoners negatiever: een op de vijf vindt niet dat buurtbewoners voor elkaar klaar staan. Onder 65-plussers is dit slechts 9 procent. Inwoners van de overige kernen zijn het met deze stelling vaker eens (67%) dan inwoners van Steenwijk.

Buurtbewoners staan (altijd) voor elkaar klaar

Opvallend is dat 65-plussers het vaker met deze stelling eens zijn (63%), dan inwoners tussen de 25 en 45 jaar (48%). Daarnaast zijn bewoners van de overige kernen (64%) het vaker eens met deze stelling dan inwoners van Steenwijk (47%).

Figuur 5 – Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Eigen betrokkenheid

Ruime meerderheid voelt zich thuis in de buurt

De meeste inwoners voelen zich ook zélf betrokken (60%) en verantwoordelijk (84%) voor de eigen buurt. Verder geven bijna alle inwoners aan zich (helemaal) thuis te voelen in de buurt (85%).

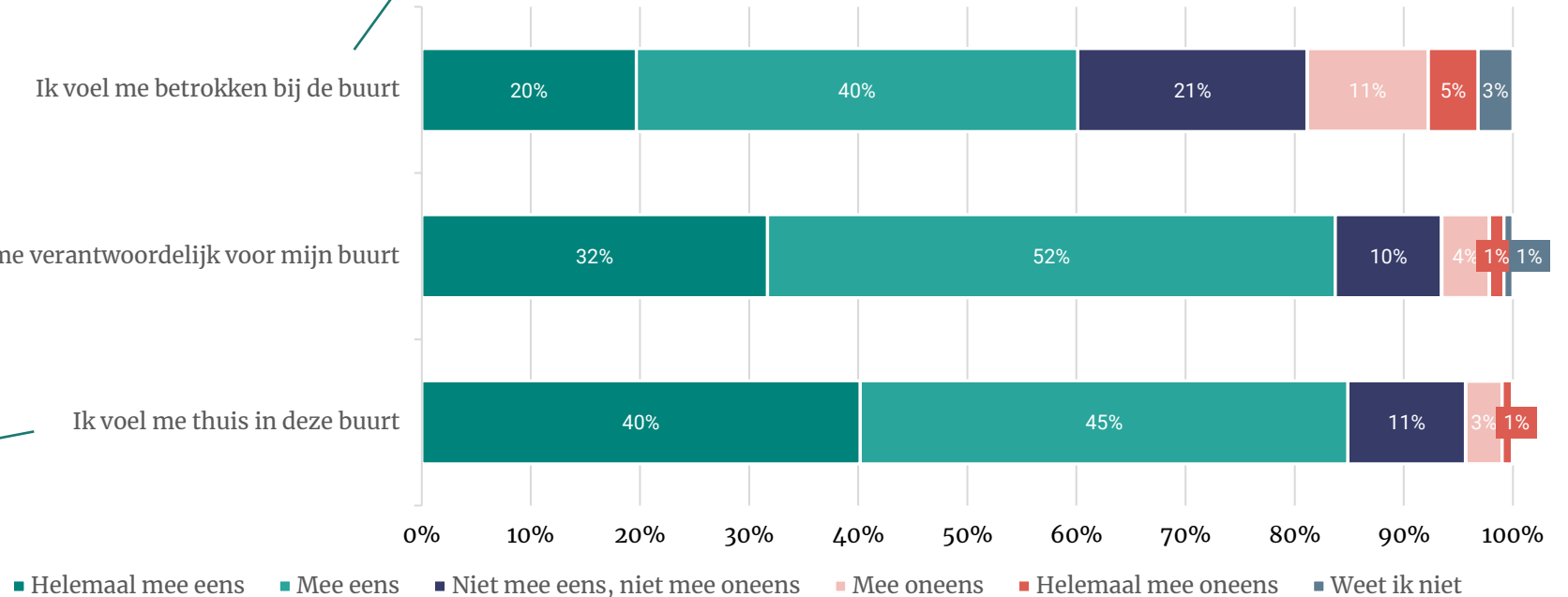
Inwoners van de overige kernen voelen zich vaker betrokken bij de buurt dan inwoners van Steenwijk (66% tegenover 52%).

Inwoners tussen de 25 en 45 jaar voelen zich minder vaak verantwoordelijk (74%) dan de groep 45 tot 65-jarigen (86%) en 65-plussers (89%).

Oudere inwoners voelen zich meer thuis: van de 65-plussers voelt 93 procent zich thuis, tegenover 86 procent van de 45 tot 65-jarigen en driekwart van de 25 tot 45-jarigen.

Inwoners tussen de 25 en 45 jaar zijn het vaker oneens (23%) met deze stelling dan 65-plussers (9%).

Figuur 6 – Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

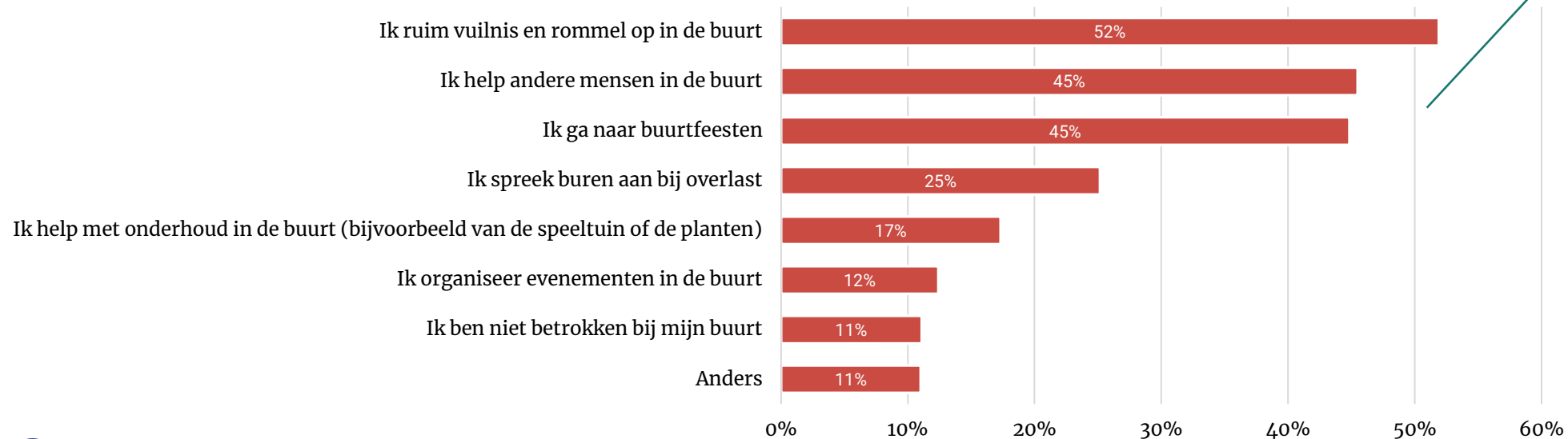
Manieren van betrokkenheid

Helpt inwoners zegt vuilnis en rommel op te ruimen

Inwoners van Steenwijkerland zijn op verschillende manieren betrokken bij de buurt. Meer dan de helft van de inwoners doet dit door vuilnis en rommel op te ruimen in de buurt. Ook laat 45 procent weten andere mensen in de buurt te helpen, een even grote groep gaat naar buurtfeesten. Een kwart van de inwoners spreekt burens aan bij overlast.

Inwoners tussen de 25 en 45 jaar gaan vaker dan 65-plussers naar buurtfeesten (resp. 51% en 38%). Ook organiseren ze vaker evenementen (resp. 17% en 8%) en helpen ze met het onderhoud in de buurt (resp. 24% en 12%). De groep 65-plussers helpt weer vaker andere mensen in de buurt (55% tegenover 43% onder 45 en 65-jarigen en 40% onder de groep 25 tot 45 jaar).

Figuur 7 – Op welke manier(en) bent u betrokken bij uw buurt?

Buurt(preventie) WhatsApp groep

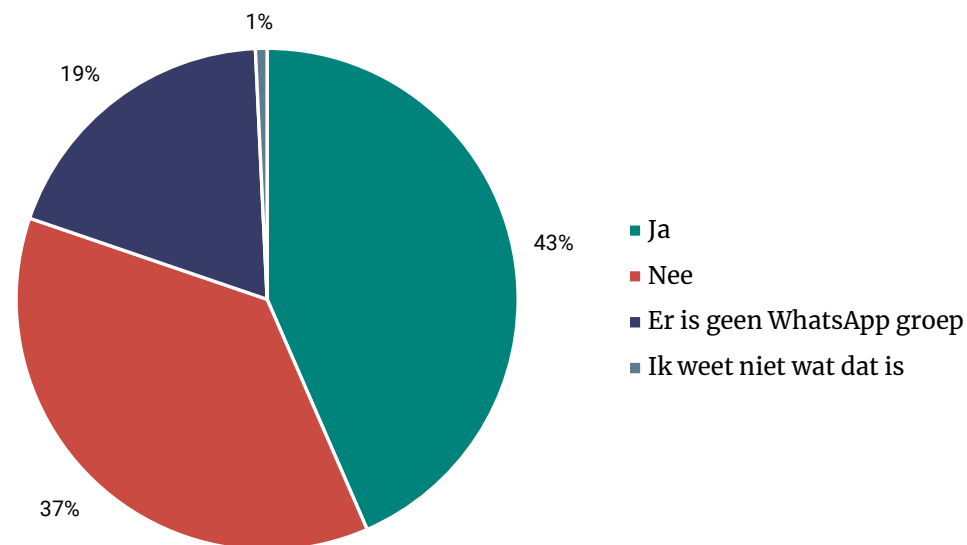
Vier op de tien lid van buurt WhatsApp

Ruim vier op de tien inwoners van Steenwijkerland zijn lid van de buurt(preventie) Whatsappgroep. Een iets kleinere groep (37%) is dat niet. Ongeveer een op de vijf geeft aan dat er geen WhatsApp groep is.

Vooraf jongere inwoners zijn lid van de WhatsApp groep: de helft van de 25 tot 45 jarigen laat weten lid te zijn. Onder de groep 65-plussers is dit 34 procent.

In de overige kernen van Steenwijkerland zijn meer bewoners lid van de WhatsApp groep (53%) dan in Steenwijk zelf (31%). Wel is er ook een groter aandeel in Steenwijk die aangeeft dat er geen WhatsApp groep is (25% tegenover 15%).

Figuur 8 – Bent u lid van uw buurt(preventie) WhatsApp groep?

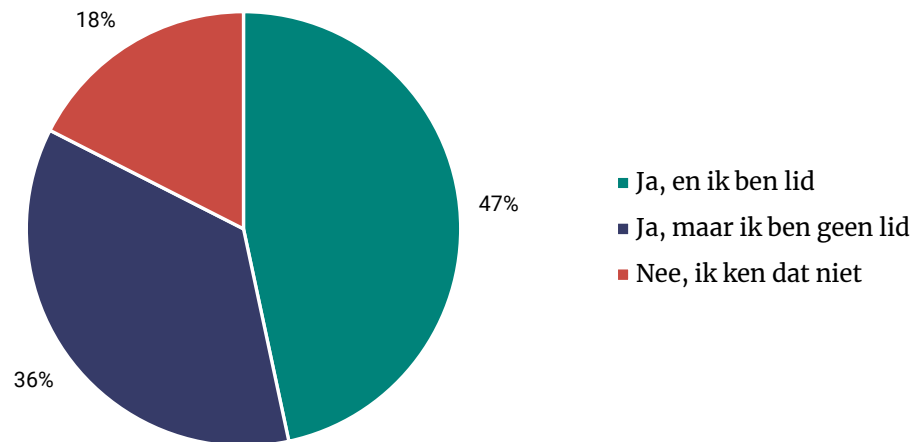
Bekendheid met wijkvereniging of dorpsbelang

Bijna helft is lid wijkvereniging of dorpsbelang

Een nipte minderheid is lid van de wijkvereniging of dorpsbelang. Ongeveer een op de drie geeft aan dit wel te kennen, maar geen lid te zijn. Een op de vijf is niet bekend met de wijkvereniging of het plaatselijk dorpsbelang.

Inwoners uit Steenwijk zijn minder vaak lid van de wijkvereniging (25%) dan bewoners van de overige kernen van Steenwijkerland (62%).

Figuur 9 – Bent u bekend met uw wijkvereniging of plaatselijk dorpsbelang?

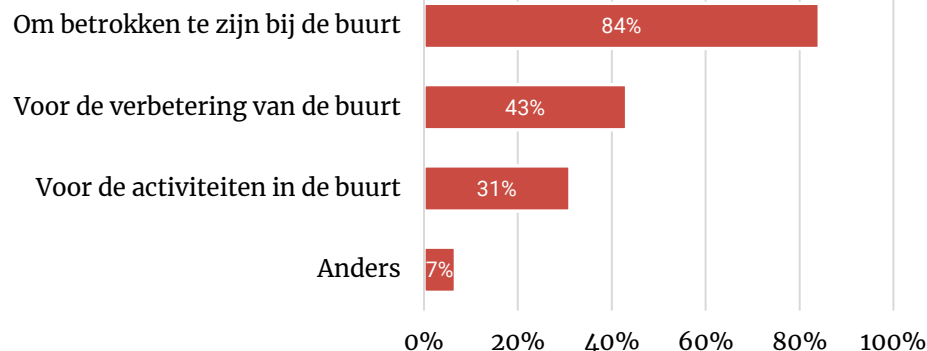
Meeste leden wijkvereniging willen betrokken zijn

De meeste inwoners zijn lid van de wijkvereniging of plaatselijk dorpsbelang om betrokken te zijn bij de buurt (84%). Daarnaast hoopt 43 procent met het lidmaatschap de buurt te verbeteren. Een derde is lid voor de activiteiten in de buurt.

Voor jonge inwoners (tussen de 25 en 45) zijn lid voor de activiteiten in de buurt (53%). Onder 65-plussers is dit maar 19 procent. Ook zijn 25 tot 45-jarigen vaker lid voor de verbetering van de buurt (60%) dan hun oudere medebewoners (32%).

Figuur 10 – Waarom bent u lid van uw wijkvereniging of plaatselijk dorpsbelang?

Basis: inwoners die lid zijn van wijkvereniging/plaatselijk dorpsbelang, n=331.

Tot slot: tips en opmerkingen

Inwoners van Steenwijkerland krijgen tot slot de mogelijkheid tips of opmerkingen achter te laten. Hieronder enkele antwoorden.

‘Laat politie of buurtwacht zichtbaar zijn in Vollenhove dat is nu niet het geval. Ook achterin de wijken gebeurt veel en wordt veel te hard gereden vaak ook nog met drank op.’

‘Verkeersveiligheid heeft in uw vragenlijst nauwelijks aandacht.’

‘Op station of andere plekken waar vaak groepjes rondhangen, zouden misschien zichtbare camera's en misschien een soort van alarmknop moeten zijn, of iets waarmee je hulp kunt organiseren. Goede verlichting op donkere plekken. Vooral weer lantaarns op fietspad naast Steenwijkerweg achter het dierenasiel.’

‘Zwerfvuil, van McDonald's en KFC en afvaldumpingen zijn regelmatig een ergernis, handhaven hierop zou misschien een oplossing zijn.’

‘Opmerking: er wordt te hard gereden binnen de bebouwde kom. De veiligheid gaat hierdoor achteruit!’

‘Ik word zo langzamerhand te oud, 76, en zou wat meer jonge mensen betrokken willen zien.’

‘Er wordt hier veel te hard gereden in de straat, zou graag een 30 km bord geplaatst willen zien.’

‘Meer wijkgerichte initiatieven vanuit de gemeente, en meer verkeersobstakels op de middenweg waar altijd te hard wordt gereden.’

‘Gemeente; als je regels stelt moet je ook handhaven.’

‘Wanneer wordt er eens wat gedaan aan verkeersveiligheid? Onopvallende voertuigen verdienen zichzelf weer terug, en het wordt een stuk veiliger.’

‘Parkeerproblemen oplossen. De recent gerealiseerde extra plaatsen zijn geformaliseerde plaatsen, slechts enkele extra. Oplaadplaatsen voor elektrische auto's niet ten koste van bestaande parkeerplaatsen realiseren.’

‘Meer openbare verlichting in het buitengebied.’

‘De wijkvereniging moet vaker van zich laten horen.’

Het plaatsen van extra verlichting langs de paden in Giethoorn, wat voorheen opriep tot vele discussies, heeft in ieder geval het gevoel van veiligheid vergroot. Dus hopelijk is de verlichting permanent en niet tijdelijk!’

Peiling – Veiligheid

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl